

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- Rada OZ KOVO vylúčila bývalé vedenie ZO OZ KOVO VV SK z členstva vo zväze – str.1 až 2
- V Bruseli protestovali aj košíckí hutníci – str.3
- V Spišskej Novej Vsi bude pochod Za vyššie mzdy - str.1 a 4

NA VÝCHODE BUDE POCHOD ZA VYŠŠIE MZDY!

V rámci kampane Odborového zväzu KOVO #Za vyššie mzdy sa v Spišskej Novej Vsi uskutoční 1. decembra o 14.50 hod. podporný pochod a verejná zhromaždenie, ktorých sa môžu zúčastniť nielen kováči či príslušníci iných odborových zväzov, ale aj široká verejnosť. Na tlačovej besede v Košiciach o 15. novembra zdôraznil člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Jozef BALICA, spolu s predsedom Rady OZ KOVO, Emilom MACHYNOM a členom predsedníctva Rady OZ KOVO, Jánom ŠLAUKOM.

Okrem OZ KOVO sa na akcii organizačne spolupodieľajú aj Občianske združenia Pracujúca chudoba a Slovenská sieť proti chudobe, ktorí ju aj plne podporujú. Jej cieľom by totiž malo byť upozornenie na stúpajúcu chudobu vo viacerých regiónoch Slovenska i na skutočnosť, že mnohí pracujúci, hoci robia od rána do večera, zarábajú žalosťne málo.

ZIJEME OD VÝPLATY K VÝPLATE

Ako uviedol J.BALICA, z minuloročného sociálneho prieskumu vyplynulo, že na bežný život potrebuje napríklad štvorčlenná slovenská rodina s dvoma deťmi čistý príjem okolo 1 500 eur. Ak je v nej vysokoškôľák, ešte o 200 eur viac. V roku 2015 bol pritom priemerný zárobok na Slovensku 757 eur v čistom. „Podľa Štatistického úradu bol napríklad v Prešovskom kraji čistý priemerný zárobok 621 eur, v okrese Spišská Nová Ves 630 eur, v meste Gelnica 551 eur,“ porovnával J.BALICA a zdôraznil, že za tento príjem si rodina jednoducho nedokáže zabezpečiť životný štandard. Alebo, ako hovorí štatistika Európskej únie o príjmoch a životných podmienkach (SILC), minulý rok bolo len v Košickom kraji 83 percent ľudí ohrozených chudobou! „Výsledok? Mladí ľudia už rezignovali a utekajú odtiaľto do zahraničia. Vytráca sa solidarita, súc, pribúda arogancia a závisť,“ hodnotí Jozef BALICA.

Predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA, zdôraznil, že na Slovensku i vo svete vládne vysoká príjmová nerovnosť. Ako ďalej povedal: „Náklady na podnikanie sa na Slovensku zvyknú vrátiť do troch rokov, v západnej Európe za 8 až 10 rokov. Prítom na Slovensku tvoria mzdy v podnikoch 7% až 12% nákladov a ak by mzdy teraz stúpili napr. o 10%, najmä v tých väčších spoločnostiach by sa to premietlo len do 1%-ého nárastu celkových nákladov.“

Ďalšie štatistické čísla pridala podpredsedníčka Slovenskej siete proti chudobe, Slavomíra MAREKOVÁ. „Ak spočítame ceny tovarov zo základného spotrebného koša, štvorčlenná rodina s dvoma deťmi by len na stravovanie potrebovala aspoň 420 eur mesačne,“ uvádza. Podľa nej, ak obaja rodičia pracujú za minimálnu mzdu, ktorá v čistom vyjadrení predstavuje 355 eur, znamená to, že jeden zabezpečuje iba peniaze na jedlo a druhý na náklady spojené s bývaním. „Má minimálna mzda garantovať iba prežitie? Zjásť si občas do divadla alebo na dovolenku, to už má byť pre pracujúcich ľudí luxus?“ pýta sa. Prítom dodáva, koľko osamelých pracujúcich matiek s deťmi je na tom ešte oveľa horšie.

Podľa Jána KOŠČA z občianskeho združenia

(Pokračovanie na 4. str.)

„Každý človek žije z práce, ale nie každý z tej svojej.“

český spisovateľ a aforista Oldřich Fišer

RADA OZ KOVO VYLÚČILA BÝVALÉ VEDENIE ZO OZ KOVO VOLKSWAGEN SLOVAKIA!

Rada OZ KOVO na svojom zasadnutí 14. novembra 2016 v Žiline vylúčila bývalé vedenie Výboru Základnej organizácie (ZO) OZ KOVO Volkswagen Slovakia, to znamená bývalého predsedu Zoroslava SMOLINSKÉHO a bývalú podpredsedníčku, Jolanu JULKEOVÚ, z členstva v Odborovom zväze KOVO.

Na ich vylúčení sa jednomyseľne zhodli všetci prítomní členovia Rady. Dôvodov na vylúčenie bolo viac, pričom samotnému aktu dlhodobého predchádzalo viacero pochybných aktivít a vyjadrení z ich strany, ktorých cieľom bolo oslabiť činnosť OZ KOVO, poškodiť jeho dobré meno a zároveň eliminovať pôsobenie OZ KOVO v spoločnosti Volkswagen Slovakia v Bratislave. Pripomeňme založenie konkurenčného Odborového zväzu AIOS v roku 2014, nerešpektovanie rozhodnutí najvyššieho orgánu OZ KOVO medzi zjazdami - ktorým je Rada OZ KOVO - či založenie novej, konkurenčnej Základnej organizácie Moderné

(Pokračovanie na 2. str.)

V SEREDI PODPORILI SVOJICH VYJEDNÁVAČOV

V utorok - 29. novembra popoludní - sa pred Mestským úradom v Seredi zišli desiatky zamestnancov spoločnosti FM Slovenská s.r.o. Oblečení v kováckych vestách, s transparentami a pišťalkami prišli verejne podporiť svojich kolektívnych vyjednávačov pri rokovaní o budúročnej podnikovej kolektívnej zmluve. Tá súčasná platí do 31. marca 2017.

Kolektívne vyjednávanie, ktoré v tomto podniku začalo 8. novembra tohto roku, uviazlo už pri prvom stretnutí. Zástupcovia zamestnancov i zamestnávateľa nevedia nájsť spoločnú dohodu nielen pri výške tarifných miezd, ktoré sa v tejto spoločnosti s aktuálnou trojzmenennou prevádzkou pohybujú vo výrobnnej sfére okolo 650 eur brutto, ale ani pri prenesení už dohodnutých benefitov do novej kolektívnej zmluvy.

Potvrdila to aj predsedníčka ZO OZ KOVO FM Slovenská, Elena RAJNINCOVÁ: „Zaskočil nás postoj vyjednávačov za stranu zamestnávateľa. K mzdám sme sa ešte ani nedostali. Neustále sa riešia viaceré, motivujúco nastavené výhody pre zamestnancov, ktoré sú súčasťou aktuálnej kolektívnej zmluvy. Mnohí chcú zrušiť a nepreniesť do novej kolektívnej zmluvy, ktorú dojednávame na roky 2017- 2019. Cieľom je zrejme akési naťahovanie času, aby sa kolektívne vyjednávanie do 31.3.2017 - kedy končí platnosť aktuálnej kolektívnej zmluvy - nestihlo.“

V spoločnosti, orientujúcej sa na logistické služby, skladovanie a balenie, pracuje v súčasnosti 394 interných a zhruba 220 agentúrnych zamestnancov. Ich mzdy pritom nepatria k najatraktívnejším. Aj preto sú zástupcovia zamestnancov presvedčení, že vzhľadom na rozširujúcu sa výrobu v nedávno postavenej novej hale, majú právo požadovať výraznejšie mzdo-

vé navýšenie. Potvrdila to odborová predáčka, Elena RAJNINCOVÁ: „Za 11 rokov existencie FM Logistik (v súčasnosti FM Slovenská) v Seredi sme svojou prácou vykázali firme nemalý zisk a firma prosperuje. Zaslúžime si teda zarábať viac! Náš návrh je navýšiť mzdy o 118 eur v priemere pre výrobnú sféru. Vyhrážky zamestnávateľa, že vo firme zamestná Srbov, ktorí sú lacnejšou pracovnou silou, považujeme za istú formu zastráňovania. My si však nedáme zobrať výhody, čo sme náročným a dlhotrvajúcim kolektívny vyjednávaním opodstatnene získali a nenecháme sa ani dotlačiť k minimálnym mzdám!“

ZAMESTNÁVATEĽ NEPRIŠIEL

Toto rozhodnutie prišli pred druhým kolom kolektívneho vyjednávania novej podnikovej kolektívnej zmluvy podporiť pred Mestským úradom v Seredi, kde sa stretnutie malo konať, aj viacerí zamestnanci. Paradoxne, keď sa zamestnávateľ dozvedel, že sú tu na podporu svojich vyjednávačov zhromaždení viacerí zamestnanci, on a jeho vyjednávací tím neprišli. Po pohodine zavolať členovi vyjednávacieho tímu za zamestnancov a zároveň vedúcemu Metodického pracoviska OZ KOVO v Bratislave, JUDr. Martinovi VAVROVI, že sa ani nedostavia. Potom pani predsedníčka odborov tlmočil, že podporu zamestnancov vnímajú ako istú formu nátlaku a zaujímá k tomu písomné stanovisko. Pani predsedníčka to akceptovala s tým, že po obdržaní tohto stanoviska aj odborová organizácia zareaguje písomnou odpoveďou.

Prítomným ľuďom sa potom poďakovali za účasť a podporu predsedníčka miestnej základnej organizácie, Elena RAJNINCOVÁ, člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Jaroslav KOPANICA a vedúci Metodického pracoviska OZ KOVO Bratislava, Martin VAVRO. Ako na záver zhrnuli, je dôležité nedať sa zastrážiť a spoločne bojovať za svoje požiadavky, najskôr za rokovaním stola a pokiaľ sa situácia opäť dostane do patovej situácie, aj inými legálnymi prostriedkami, nevyklučujúc pritom aj nátlakové akcie.

A.Fáková

K AKTUÁLNEMU STAVU V ZO OZ KOVO VW SK

Základná organizácia (ZO) OZ KOVO VW SK v likvidácii definitívne ukončuje spoluprácu s advokátskou kanceláriou OKENICA, ŠULA and comp. a mediálnou agentúrou DEVON COMMUNICATION, ktorých bývalé vedenie Výboru Základnej organizácie OZ KOVO VW SK v roku 2016 vyplatilo z prostriedkov ZO OZ KOVO VW SK viac ako 25 000 eur!

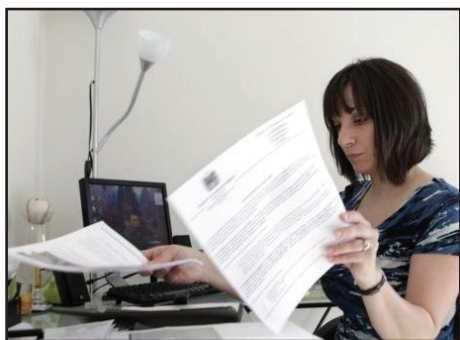
S ďalšími známymi obchodnými partnermi vstupuje ZO OZ KOVO do rokovaní o ďalšej spolupráci, nakoľko bývalí členovia VZO nevydali likvidátorom žiadnu agendu - vrátane zmlúv a faktúr - takže nie sú im známe podmienky tejto spolupráce a nie je možné identifikovať všetkých zmluvných partnerov. Okrem toho benefity, dohodnuté ZO OZ KOVO VW SK, sú oprávnení využívať iba členovia OZ KOVO, aj z tohto dôvodu je nevyhnutné ukončiť využívanie benefitov pre členov Moderných odborov Volkswagen a v spolupráci s obchodnými partnermi pokračovať len pre členov OZ KOVO. Dňom vystúpenia z OZ KOVO strácajú bývalí členovia všetky nároky, vyplývajúce z členstva, vrátane využívania všetkých benefitov dohodnutých so ZO OZ KOVO VW SK.

JUDr. Monika BENEDEKOVÁ, likvidátorka

V ŠTÁTNEJ A VEREJNEJ SPRÁVE PORASTÚ PLATY

V kolektívnych zmluvách vyššieho stupňa pre verejnú a štátnu správu pre rok 2017 sa dohodol percentuálny nárast platu.

Kolektívni vyjednávači za Konfederáciu odborových zväzov (KOZ) SR dohodli pre rok 2017 zvýšenie tarifných plátov o 4 % a to od 1. januára 2017. Na základe memoranda, ktoré bude súčasťou kolektívnych zmlúv, bude každému zamestnancovi v mesiaci september až december 2017 vyplatený tzv. mzdový nárast vo forme odmeny vo výške 2 % z funkčného platu. Takéto isté navýšenie bolo v memorande dohodnuté aj pre rok 2018. O zvýšení platových taríf pedagogických a odborných zamestnancov zatiaľ nie sú rokovania medzi ministrom školstva a školskými odborníkmi (OZ-PŠaV) ukončené. Všetky benefity zostávajú zachované. Predpokladaný podpis obidvoch kolektívnych zmlúv je predbežne stanovený na 1. decembra 2016. TASR

Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 19. 12. 2016

RADA OZ KOVO VYLÚČILA BÝVALÉ VEDENIE ZO OZ KOVO VOLKSWAGEN SLOVAKIA!

(Dokončenie z 1. str.)

odborní Volkswagen v septembri 2016, v mene ktorej aj obaja vystupujú.

Po tomto rozhodnutí, ktoré bolo na Rade odhlasované a prijaté v súlade s platnými Stanovami OZ KOVO, sa v niektorých médiách objavili obvinenia zo strany Z. SMOLINSKÉHO o nepravoplatnosti tohto aktu. Vedenie OZ KOVO preto vydalo vyhlásenie, uverejnené aj na kováckej web stránke a fb profile, v ktorom ozrejmjuje pravoplatnosť tohto rozhodnutia a opätovne vyvracia všetky zavádzajúce tvrdenia p. SMOLINSKÉHO. Okrem iného sa v ňom píše: „Odborový zväz KOVO zásadne odmieta fabulácie a zavádzajúce tvrdenia bývalého člena OZ KOVO a bývalého predsedu Základnej organizácie OZ KOVO Volkswagen Slovakia, Zoroslava SMOLINSKÉHO, o nepravoplatnom vylúčení jeho osoby i bývalej podpredsedníčky ZO OZ KOVO VW SK, Jolany JULKEOVEJ, z členstva v OZ KOVO. Ich vylúčenie sa uskutočnilo v súlade s platnými Stanovami OZ KOVO. Oba vylúčení členovia sú predstaviteľmi

nových tzv. „moderných“ odborov, ktorých hlavným programom sa stali cieľené útoky na OZ KOVO a jej predstaviteľov. O to viac zaráža fakt, že napriek tomu, že obaja vylúčení členovia presvedčali členov OZ KOVO, aby vystúpili z OZ KOVO a vstúpili do „moderných“ odborov, samy chceli zostať členmi OZ KOVO. ZO OZ KOVO VW SK pritom naďalej pôsobí v podniku VW SK a.s. v Bratislave, aj v jeho závoде v Martine a OZ KOVO opätovne vyhlasuje, že majetok tejto ZO OZ KOVO je a naďalej zostáva majetkom členov OZ KOVO, združených prostredníctvom tejto organizácie.“ Na záver ešte dodáva: „Odborový zväz KOVO je silným a na Slovensku dlhodobo etablovaným zväzom. Tam, kde pôsobí OZ KOVO, sú v priemere o 20% vyššie mzdy ako v podnikoch, kde nepôsobí. Výsledky kolektívneho vyjednávanía na podnikovej i odvetvovej úrovni hovoria jasnou rečou. Zmyslom odborov by však v prvom rade mala byť solidarita a jednota v boji za spoločné práva a záujmy zamestnancov. Nie pretláčanie osobných ambícií jednotlivcov.“

Rokovanie Rady OZ KOVO sa po tomto akte ešte zaoberalo informáciami z VIII. zjazdu KOZ SR, ktorý sa uskutočnil v dňoch 10. až 11. novembra v Bratislave a tiež pripomienkou člena Rady, S. L'UPTÁKA, o zmene Vyhlášky k mikroklimatickým podmienkam na pracovisku, podľa ktorých má zamestnávateľ riešiť chlad na pracovisku až vtedy, keď teplota klesne pod operatívnu prípustnú teplotu, t.j. 10 stupňov Celzia. O práci v takýchto podmienkach je potom aj ťažké hovoriť.

Záver novembrového zasadnutia patril milej povinnosti - gratuláciám jubiliujúcim členom Rady - p. Irene ŠKROVINOVEJ, p. Jaroslavovi ZAKREVSKÉMU a p. Pavlovi ŠUJAKOVI. My sa k predsedovi OZ KOVO pridávame a všetkým trom oslávencom prajeme len to najlepšie. Text a foto: A. Fákova

PREZIDENTOM KOZ SR JE OPĚT J. KOLLÁR

V dňoch 10. a 11. novembra 2016 sa v Bratislave konal VIII. zjazd Konfederácie odborových zväzov SR. Delegáti zjazdu si zvolili vedenie konfederácie a schválili program a smerovanie KOZ SR na ďalšie štyri roky (2016 – 2020).

Za prezidenta KOZ SR bol opätovne zvolený Jozef KOLLÁR, viceprezident sa volil z dvoch kandidátov, pričom jedným z nich bol aj zástupca OZ KOVO, JUDr. Ján GABONAY. Viceprezidentkou sa nakoniec stala Monika UHLEROVÁ.

Delegáti zjazdu, ktorého hlavné motto znelo: Európska práca – európska pláca, prijali na nasledujúce štvorročné obdobie Program KOZ SR na roky 2016 – 2020, ktorý je založený na piatich základných pilieroch:

- Sociálny štát
- Zamestnanosť
- Transparentná odborárska politika
- Sociálny dialóg
- Solidarita a jednota odborov na medzinárodnej úrovni.

Pozvanie na zjazd prijali viacerí významní hostia: predseda Vlády SR Robert FICO, minister práce Ján RICHTER, minister financií Peter KAŽIMÍR, prezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) SR Tomáš MALATINSKÝ, prezident RUZ Miroslav KIRAL'VARGA, podpredseda ZMOS Ľubomír LŐRINCZ, generálny tajomník Európskej odborej konfederácie Luca VISENTINI, predseda Českomoravskej konfederácie odborových zväzov Josef STŘEDULA, predstavitelia odborových centrál z Maďarska, Poľska, Rakúska a iní.

Priemier Robert FICO vo svojom príhovore opäť zdôraznil ambíciu vlády naďalej zvyšovať minimálnu mzdu. „Sme naďalej pripravení zvyšovať najnižšiu mzdu, aby sa ľuďom oplátilo viac pracovať, ako poberať sociálne dávky. Želám si, aby sme v roku 2019 hovorili o minimálnej mzde, ktorá sa začína číslom 5. Na Slovensku je dostatočný priestor na ďalšiu rast miezd. Umožňuje nám to najmä skutočnosť,

že slovenská ekonomika v tomto roku vzrastie o 3,6%. Naša krajina sa radí medzi najrýchlejšie rastúce ekonomiky v Európskej únii. Tejto krajine sa začína daríť. Dá sa predpokladať, že rovnaké tempo rastu dosiahneme aj v roku 2017,“ vyjadril sa R. FICO. Zároveň vyzdvihol, že krajina, v ktorej funguje sociálny dialóg a sociálny zmier, lepšie zvláda akékoľvek krízy. Pripomenul, že vláda plní svoje sľuby a vznikajú nové pracovné miesta. Len v tomto roku by malo pribudnúť 50.000 nových pracovných miest a rast by mali zaznamenať všetky sektory. „Dnes konštatujeme historicky najvyššiu zamestnanosť na Slovensku, pričom štát musí riešiť problém s nedostatkom pracovných síl. Slovensko sa možno už tento rok dotkne historicky najnižšej miery nezamestnanosti, ktorú sme zaznamenali v roku 2008,“ skonštatoval premiér.

Minister práce Ján Richter odborárov požiadal o súčinnosť pri nastavovaní politiky zamestnanosti tak, aby zo škôl vychádzali pripravení absolventi a opatrenia aktívnej politiky trhu práce boli čo najefektívnejšie. Vláda a ministerstvo stále hľadajú spôsoby, ako zvýšiť u ľudí motiváciu pracovať. Potrebne je tiež zabezpečiť, aby sa sociálny systém nezneužíval a ľudia neboli nútení pracovať načierno. Minister na stretnutí ocenil spoluprácu KOZ SR s ministerstvom práce, aj v rámci tripartitného dialógu. af, koz sr

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Baňská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Ing. Zuzana Kútiková, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján Šlauka. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita FÁKOVÁ.

priority

Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Lupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Z ODBORÁRSKEJ KUCHYNE

NA DOLNEJ ORAVE NOVÁ ORGANIZÁCIA OZ KOVO

Fakt, že o odbory je záujem, potvrdzuje aj nedávna potešujúca skutočnosť na Dolnej Orave, kde vznikla ďalšia nová odborová organizácia Odborového zväzu KOVO. Vnútrorné presvedčenie a „odvaha“ ľudí, ktorí chápu, že odbory majú omnoho širší význam, ako tomu bolo do roku 1989, zvlášť v dnešnom globálnom, neoliberalnom prostredí, vyústilo s viac ako 70%-nou podporou kmeňových zamestnancov do založenia odborovej organizácie OZ KOVO v spoločnosti MIBA SINTER SLOVAKIA, s.r.o. v Dolnom Kubíne.

Ako k danému uviedol člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Jaroslav KORDEK: „Na niekoľkých stretnutiach so zamestnancami spoločnosti Miba Sinter Slovakia s.r.o. v Dolnom Kubíne boli prítomní oboznámení s programom a hlavnými cieľmi OZ KOVO, postavením, poslaním a najmä možnosťami odborovej organizácie OZ KOVO, pôsobiacej u zamestnávateľa, ako aj rozdielom v kompetenciách medzi odborovou organizáciou a zamestnaneckou radou, ktorá u tohto zamestnávateľa takisto pôsobí. V malej miere sa informácie a následné otázky dotýkali kolektívneho vyjednávania a obsahu kolektívnej zmluvy.“

Po príprave a schválení interných dokumentov v prípravnom výbore sa dňa 15. novembra 2016 v Dolnom Kubíne uskutočnila prvá konferencia odborovej organizácie OZ KOVO MIBA Dolný Kubín. Účastníkmi konferencie boli schválené základné dokumenty odborovej organizácie, zároveň boli zvolení členovia Výboru základnej organizácie a členovia Revíznej komisie. Za predsedu výboru základnej organizácie OZ KOVO MIBA Dolný Kubín bol zvolený p. Jozef MIHÁL. Ten bol ešte donedávna členom zamestnaneckej rady: „Boli to práve zamestnanci spoločnosti, ktorí nás, svojich zástupcov - členov zamestnaneckej rady - oslovili s cieľom založiť odborovú organizáciu. Požiadali nás, aby sme túto možnosť na zasadnutí zamestnaneckej rady prerokovali, čo sme urobili v polovici júla tohto roku. Výsledkom bolo hlasovanie, kde sa z 12-ich členov zamestnaneckej rady hlasovania zúčastnilo 9 členov, z toho dvaja sa zdržali hlasovania a 7 hlasovalo za založenie odborovej organizácie. Aj keď som si vedomý, že založenie odboru nespadá do kompetencie zamestnaneckej rady a rozhodujú o tom výlučne samotní zamestnanci, považujem, za dobré, že ich požiadavka bola oficiálne prednesená a prerokovaná aj na tomto orgáne, ktorý si zamestnanci v minulosti zvolili. Týmto spôsobom, t. z. cez zápisnicu z rokovania zamestnaneckej rady, bol nepriamo o vôli zamestnancov založiť odbory v podniku informovaný aj konateľ spoločnosti, p. Ing. Vladimír TOMAN. Chcem sa aj touto cestou poďakovať najmä p. Jaroslavovi KORDEKovi, ktorý

nám svojou obetavosťou a neúnavnou vôľou výrazne pomohol. Rovnako sa chcem poďakovať aj Metodickému pracovisku OZ KOVO v Banskej Bystrici za usmernenie, pomoc a úspešné zvládnutie prvej konferencie.“

Ako ďalej uviedol: „Po mesiaci od podnetu sa nám podarilo uskutočniť prvé stretnutie výboru odborovej organizácie so zamestnávateľom. Jeho obsah bol zameraný najmä na osobné informovanie zamestnávateľa o pôsobení OZ KOVO a jej základnej organizácie, predstavení členov výboru, ako aj prerokovanie vhodných podmienok pre činnosť odborovej organizácie, možnosti zrážania členských príspevkov, vrátane spracovania a predloženia návrhu kolektívnej zmluvy.“

Jaroslav KORDEK z OZ KOVO dodáva: „Chcem sa poďakovať všetkým zamestnancom, ktorí popri práci, počas voľných chvíľ - či už v sobotu alebo v nedeľu - boli ochotní obetovať svoj čas v prospech dobrej veci, ktorou nepochybne odbory sú. Existencia odborov v podniku znamená mať výrazne vyššiu šancu nielen v zlepšení komunikácie medzi vedením a zamestnancami, ale predovšetkým lepšie pracovné, mzdové a sociálne podmienky pre zamestnancov tejto spoločnosti. Veľa bude záležať aj od ľudí - odborových funkcionárov - ktorých si zamestnanci zvolili. Za seba môžem povedať, že urobím maximum pre úspešnú „stavbu domu“, ktorého základy boli v spoločnosti Miba Sinter Slovakia s.r.o. postavené.“

Dodajme, že Miba Sinter Slovakia s.r.o. Dolný Kubín je spoločnosť so zahraničným kapitálom a zaoberá sa najmä výrobou kovového tovaru - súčiastok, vyrábaných cestou práškovvej metalurgie, komponentov pre automobilový priemysel, atď. Držíme prsty novej odborovej organizácii, jej zvoleným odborovým funkcionárom a želáme im, aby ich práca priniesla čo najväčší prospech pre zamestnancov spoločnosti Miba Sinter Slovakia s.r.o., a tiež prosperitu a stabilný rozvoj spoločnosti formou korektného, profesionálneho a empatického sociálneho dialógu.

Text: jk

TISÍCE HUTNÍKOV POCHODOVALI BRUSELŤOM

Vyššie 15 tisíc oceliarov z takmer všetkých krajín starého kontinentu dalo v stredu, 9. novembra 2016, najavo svoje hlasné „Nie - Európe bez ocele.“ Bezmála tri hodiny trvajúcou manifestáciou ulicami belgického Bruselu pod taktovkou európskeho odborového združenia IndustriAll apelovali na Európsku komisiu a požadovali, aby sa pokles cien v sektore, ktorý zamestnáva státisíce ľudí, konečne zastavil. Nechýbali medzi nimi ani hutníci z Košíc - odborári z Rady odborov OZ KOVO U. S. Steel Košice.

Situácia, v ktorej sa európske oceliárstvo nachádza, si vyžaduje razantné riešenia - zaznel ich odkaz politikom Európskej únie. Ešte pred siedmimi rokmi, pred vypuknutím finančnej krízy, hutníctvo dávalo obživu vyše štyristotisíc ľuďom, dnes je ich o osemdesiatitisíc menej. Oceliári sa obávajú o svoju budúcnosť, poukazujú na politiku úsporných opatrení v Európe, ktorá potlačila rast a priniesla pokles investícií do výskumu, vývoja a modernizácie zariadení i na ohrozenia z prílevu lacnej čínskej ocele na európske trhy.

„Oceľ je kľúčovým odvetvím európskeho priemyslu. Nielenže poskytuje zamestnanie viac ako 330 000 pracovníkom, ale zohráva aj dôležitú rolu ako prvý stupeň priemyselného hodnotového reťazca a vo výrobe mnohých priemyselných produktov. Musíme zabezpečiť budúcnosť európskej ocele, a to zahŕňa ochranu proti dovozu ocele za dumpingové ceny, existenciu výkonných ochranných obchodných nástrojov a systém obchodovania s emisiami, ktorý podporuje tak pracovné miesta, ako aj životné prostredie. Okrem toho Európa urgentne potrebuje implementáciu Európskeho akčného plánu pre oceliárstvo. Reštrukturalizáciu treba zastaviť, pokiaľ chceme zabezpečiť budúcnosť nášho oceliárskeho odvetvia, jeho pracovné miesta, ako aj know-how, ktoré sme v Európe budovali po dlhé desaťročia,“ uviedol Luc TRIANGLE, generálny sekretár organizácie industriAll Europe.

ČÍM TRPÍ EURÓPSKY OCELIARSKY PRIEMYSEL?

Požiadavky, s ktorými oceliári v Bruseli pochodovali, sú jasné. Nie dumping, áno férovému obchodu, zavedenie takého systému obchodovania s emisiami, ktorý bude podporovať životné prostredie a tvorbu pracovných miest, zavedenie účinných nástrojov na ochranu obchodu, proaktívnu priemyslú politiku na podporu priemyslu ocele, ochranu a rast zamestnanosti v oceliárskom priemysle a nerudkový

európske výrobné kapacity ocele, ale modernizovať ich.

Apelujúci na Európsku komisiu odborári pod záštitou industriAll poukazujú predovšetkým na dôležitosť garancie rovnakých podmienok pre európskych výrobcov ocele tak, ako ich majú naši konkurenti na globálnych trhoch a na fakt, že rozhodnutie oľahčom udelenia statusu trhovej ekonomiky Číne je kriticky dôležité pre budúcnosť oceliárstva, ako aj pre ďalšie príbuzné sektory, trpiace kvôli neférovému dovozu za dumpingové ceny. Umožnenie dovozu ocele za dumpingové ceny na európske trhy, nesmie byť, ako vyhlásil Luc TRIANGLE, nikdy súčasťou európskej obchodnej či priemyselnej politiky. Zničilo by to priemysel, ako aj pracovné miesta.

Európsky oceliársky priemysel trpí aj kvôli legislatívnym environmentálnym povinnostiam, vyplývajúcim zo schémy obchodovania s emisiami (EU ETS), ktoré sa chystá Európska komisia revidovať. Oceliári, združení v industriAll, upozorňujú aj na to, že napriek negatívnym bočným vplyvom sú európski producenti ocele lídrami v dosahovaní výsledkov a inováciách v oblasti ochrany životného prostredia a v znižovaní emisií. Pre Európu i globálnu klímu by bolo ekonomicky fatálne a škodlivé, ak by Európa stratila ešte viac svojich oceliárskych kapacít a pracovných miest kvôli krajinám, ktoré nie sú viazané takou progresívnou legislatívou, aká je zavedená v Európskej únii.

„Chcem sa poďakovať všetkým kolegom, ktorí s nami absolvovali náročnú cestu a napriek nepriaznivému počasiu pochodovali bruselskými ulicami. My, odborári z U. S. Steel Košice, veríme, že sme spoločne s kolegami z ostatných krajín urobili niečo pre zachovanie oceliárstva v Európe a upozornili na to, že je potrebné konať, a to neodkladne,“ uviedol po návrate do Košíc Ing. Alexander Tažik z Rady odborov OZ KOVO U. S. Steel Košice.

Text: Alexander TAŽIK, RO OZ KOVO USSK foto: A. KÖTELES

KAMIONISTISANEVZDÁVAJÚ

V septembrových Prioritách sme písali o problémoch kamionistov, združených v Základnej organizácii OZ KOVO MegaTrucking Slovakia Košice, i o ich rastúcej nespokojnosti s nízkymi mzdami a náročnými pracovnými podmienkami. Nedávno - presne 7. novembra tohto roku - sa uskutočnilo stretnutie členov predsedníctva Rady OZ KOVO, Jozefa BALICU a Jána ŠLAUKU spolu s predsedom Výboru ZO OZ KOVO Mega Trucking Slovakia Štefanom GURGUĽOM so zástupcami Národného inšpektorátu práce (NIP) v Košiciach.

Stretnutie sa konalo na podnet OZ KOVO z dôvodu hľadania riešenia pri spravodlivom zaradovaní vodičov medzinárodnej kamiónovej dopravy do minimálneho stupňa mzdovej náročnosti, podľa §120 Zákonníka práce.

V rámci diskusie zástupcovia základnej organizácie stručne konkretizovali prácu vodičov v medzinárodnej kamiónovej doprave a útrapy, s ktorými sa počas výkonu práce stretávajú. Obe strany si vysvetlili vzájomné postoje a pohľady na to, ako a prečo by mali byť títo zamestnanci ohodnotení v zmysle Zákonníka práce a v ktorom konkrétnom stupni mzdovej náročnosti by mali byť zaradení.

Výsledkom stretnutia je nakoniec oficiálna požiadavka OZ KOVO na Národný inšpektorát práce, aby zadal zaradenie vodičov medzinárodnej kamiónovej dopravy do príslušného stupňa mzdovej náročnosti s tým, že toto odporúčanie bude podkladom pri požiadavke odborovej organizácie voči zamestnávateľovi, aby bolo v budúcnosti odmeňovanie vodičov v medzinárodnej kamiónovej doprave spravodlivé a adekvátne k ich pracovným podmienkam.

Text: J.BALICA A J.ŠLAUKA

V U.S.STEEL KOŠICE ZVOLILI NOVÉHO PREDSEDU RADY ODBOROV

V stredu, 16. novembra, bol v Košiciach zvolený nový predseda Rady odborov (RO) OZ KOVO U.S.Steel Košice. Na najbližšie štyri roky sa ním stane jeden z doterajších podpredsedov RO OZ KOVO USSK, Ing. Juraj VARGA, MBA.

Ustanovujúcou konferenciou v apríli budúceho roka tak nahradí doterajšieho dlhoročného odborárskeho predsedu, Mikuláša HINTOŠA. Ten sa pre dovŕšenie riadneho dôchodkového veku rozhodol opätovne nekandidovať.

Jurajovi Vargovi k zvoleniu srdečne blahoželáme.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

CENY STRAVENIEK SA ZVYŠUJÚ

Od decembra budú firmy svojim zamestnancom hradiť vyššie stravné. Minimálna cena gastrolistka sa zdvihne zo súčasných 3,15 na 3,38 eura. Dôvodom je nárast priemerných cien potravín a nealkoholických nápojov v reštauračnom stravovaní.

Zároveň sa smerom nahor upraví aj sumy stravného za pracovné cesty. Stravovacie poukážky pritom v súčasnosti využíva asi trištvrtina milióna slovenských pracujúcich. „K zvyšovaniu cien gastrolistkov pristupujeme po dvoch rokoch, keďže sa opätovne naplnili podmienky na vykonanie takéhoto kroku,“ zdôvodnil hovorca ministerstva práce Michal STUŠKA. Pripomenul, že podľa zákona o cestovných náhradách sa stravné musí upraviť vždy vtedy, ak od ostatnej úpravy stúpili ceny v reštauračných zariadeniach aspoň o päť percent.

Zákonník práce prikazuje zamestnávateľom zabezpečiť svojim zamestnancom stravovanie. Buď vo vlastnej jedálni, alebo, ak ju nemajú, formou stravných lístkov, prípadne, čo je menej časté, cez elektronickú kartu. Firma je pritom povinná uhradiť pracovníkovi aspoň 55 percent z ceny hlavného jedla. Zvyšok si doplatí sám zo svojej mzdy. Minimálny firemný príspevok na zamestnanca sa tak od decembra zvýši z doterajších 1,74 na 1,86 eura. A ak dosiaľ hradil zamestnanec z ceny 3,15 -eurovej stravenky 1,41 eura, po novom to bude 3,38 -eurovú zaplatí 1,52 eura.

Zmeny sa dotknú aj „diét“ za pracovné cesty.

Stravné za päť až 12 hodín trvania pracovnej cesty vzrastie zo súčasných 4,20 na 4,50 eura. Pri cestách, trvajúcich 12 až 18 hodín, si zamestnanci prilepšia z terajších 6,30 na 6,70 eura. A pri trvaní „služobky“ nad 18 hodín sa suma zvýši z 9,80 na 10,30 eura.

Zdroj: Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR

SLOVÁCI SA KONCOM ROKA RÝCHLEJŠIE ZADLŽUJÚ

Slováci sa koncom roka zadlžujú rýchlejšim tempom. Skonštatovala to Národná banka Slovenska (NBS), ktorá spotrebiteľom pripomína, že najmä v predvianočnom čase by mali byť obozretní a zvážiť, do akých zmluvných vzťahov vstupujú. Z údajov NBS tiež vyplýva, že Slovensko je v raste zadlžovania na druhom mieste v rámci Európskej únie.

„Objem spotrebiteľských úverov, ktorý sa za posledné roky poskytol, nepretržite narastá. Celý objem nesplatených úverov v roku 2008 predstavoval približne štyri miliardy, dnes sme sa dostali na celkovú úroveň šiestich miliárd eur,“ povedal výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS Vladimír DVOŘÁČEK.

Spotrebiteľské úvery - podľa jeho slov - už niekoľko rokov rastú dvojcifernými číslami. V septembri tohto roka celkový rast objemu spotrebiteľských úverov dosiahol 14,1 %, čo je druhý najrýchlejší rast v rámci Európskej únie.

Ako riaditeľ zároveň skonštatoval, najväčší rast v

sektore poskytovania spotrebiteľských úverov zaznamenávajú banky, momentálne sa pohybujú na úrovni 60 až 80 % z celkového podielu poskytovaných úverov. Naopak, spotrebiteľské úvery poskytované lízingovými spoločnosťami a spoločnosťami splátkového predaja mierne klesajú. V roku 2008 boli na úrovni 43 %, v tomto roku sa pohybujú na úrovni jednej pätiny.

NBS zároveň vyzýva spotrebiteľov, aby boli v čase pred Vianocami ostražití, keď si budú chcieť zobrať bezúčelový úver. „Zaznamenali sme situácie, keď bol zo strany veriteľa k bezúčelovému úveru ponúknutý ešte ďalší viazaný úver na dodatočnú službu, ale už nesúvisiacu so spotrebiteľským úverom,“ povedal riaditeľ odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS Roman FUSEK.

V praxi to znamená, že ak si klient chce od veriteľa požičať napríklad tisíc eur, veriteľ mu ich poskytne len v prípade, že si k peniazom zoberie ďalšiu službu vzdelávacieho alebo konzultačného charakteru. Klient takúto službu, ktorá môže stať napríklad 200 alebo 300 eur, potom môže financovať viazaným spotrebiteľským úverom. „Takúto prax považujeme za nekalú a za viazanie produktov, ktoré dovolené nie je,“ upozorňuje R. FUSEK, pričom spotrebiteľov, ktorí sa s podobnou situáciou stretnú, vyzýva, aby o tom informovali NBS.

Sita, upr. red.

MLADÍ ODBORÁRI V BRUSELI

Dňa 23. novembra tohto roku sa 10 mladých odborárov zo Slovenska, vrátane zástupcov z OZ KOVO, zúčastnilo zasadnutia poradnej komisie pre priemyselné zmeny Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru v Bruseli.

Diskusia bola zameraná na tému ako zlepšiť efektivnosť spoločných technických iniciatív a spoločných verejno-súkromných partnerstiev prostredníctvom účasti priemyselných odvetví na vykonávaní programu Horizont 2020 a nadchádzajúcich rámcových programov EÚ. Počas návštevy sa mladí odborári stretli s prezidentom Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) Georgesom DASSISOM, prezidentkou Skupiny pracovníkov EHSV Gabriele BISCHOF, prezidentkou CCMi Luciou STUDNIČNOU a slovenskými

zástupcami v EHSV z Odborového zväzu KOVO - Monikou SITÁROVOU a predsedom Emilom MACHY-NOM.

Text a foto: koz sr

KRÁTKO

VIANOČNÉ PRÍSPEVKY PENZISTOM

V decembri začne Sociálna poisťovňa (SP) vyplácať penzistom vianočné príspevky. Informoval o tom hovorca Sociálnej poisťovne Peter VIŠVÁDER. Poisťovňa by mala vyplatiť takmer 1,17 mil. príspevkov v celkovej sume 76,6 miliónov eur. „Vianočný príspevok bude vyplatený rovnakým spôsobom ako dôchodok vo výplatnom termíne dôchodku v decembri 2016,“ uviedol hovorca poisťovne. Najvyššia suma vianočného príspevku spolu s príplatkom vo výške 12,74 eura aj v tomto roku dosahuje 100 eur a budú mať na ňu nárok penzisti, ktorých dôchodok je do 198,09 eura. Maximálna suma vianočného príspevku bez zohľadnenia 12,74-eurového príplatku predstavuje 87,26 eura. Od najvyššej možnej sumy vianočného príspevku sa odpočítava 18 % rozdielu medzi výškou dôchodku a životným minimom. „Konkrétnu výšku vianočného príspevku si dôchodca môže vypočítať pomocou Kalkulačky pre výpočet vianočného príspevku, ktorá je prístupná na webovej stránke Sociálnej poisťovne,“ uviedol P. VIŠVÁDER.

Na vianočný príspevok bude mať v tomto roku nárok viac penzistov ako vlani. Môže za to rast priemernej mzdy na Slovensku. Výška dôchodku totiž nesmie presiahnuť 60 % vlnajšej priemernej mzdy na Slovensku. Kým v minulom roku táto hranica bola na úrovni 514,80 eura, v tomto roku, vďaka rastu priemernej mzdy, stúpa na 529,80 eura.

PLATY ÚSTAVNÝCH ČINITEĽOV ZMRAZENÉ

Platy ústavných činiteľov budú zmrazené aj budúci rok. Poslanci schválili vládny návrh zákona, o ktorom rokovali v skrátenom legislatívnom procese. Návrh na rokovani vlády predložil premiér Robert FICO. Norma bude platná od januára. Zmrazenie plátov by malo priniesť na budúci rok úsporu 3,5 miliónov eur. Platy budú mať zmrazené: prezident, členovia vlády, poslanci, predseda a podpredsedovia kontrolného úradu, verejného ochrancu práv či šéf Národného bezpečnostného úradu. Zmrazenie sa nebude týkať sudcov Ústavného súdu SR, ostatných sudcov, predsedníčky Súdnej rady SR ani generálneho prokurátora či ostatných prokurátorov. Platy ústavných činiteľov upravuje zákon o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky. Poslancovi NR SR patrí podľa zákona plat vo výške trojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok. Po viacnásobnom zmrazení plátov je plat poslancov znížený tak, že v roku 2017 je vo výške určenej v roku 2011. Plat poslanca v roku 2011 bol určený vo výške 1 961 eur.

MESAČNE NASPORÍME DO 30 EUR

Viac ako polovica Slovákov si spori sumou do 30 eur mesačne. Nad 70 eur si odkladajú najmä obyvatelia Bratislavského kraja. Vyplývalo to z výsledkov on-line prieskumu spoločnosti Delovis. Najvyužívanejšou formou tvorby finančnej rezervy je sporiaci účet v banke. Ten využíva 67,9 % opýtaných. Nasleduje sporenie si formou investícií do podielových fondov, 17,4 %. Takmer každý desiaty Slovak sa v prieskume priznal, že finančnú rezervu si netvorí vôbec. Ideálne je, ak si človek zo svojho príjmu dokáže odložiť na horšie časy približne desať percent. Cieľom efektívneho sporenia totiž nie je len odkladanie si finančných prostriedkov, ale najmä ich zhodnocovanie. Na zreteľ treba mať priemernú výšku inflácie, dane a prípadné poplatky.

TASR, Sita, rb,r

PRACOVNO - PRÁVNA PORADŇA A OKIENKO O BOZP

MÔŽE ZAMESTNÁVATEĽ ZISŤOVAŤ, KTO JE V ODBOROCH?

Odborová príslušnosť zamestnanca sa považuje za osobitnú kategóriu osobných údajov, pri ktorej sa uplatňuje špeciálna ochrana.

Podľa § 13 ods. 1 Zákona o ochrane osobných údajov sa všeobecne zakazuje spracúvať osobný údaj o odborovej príslušnosti zamestnanca, najmä zo strany zamestnávateľa.

Výnimku predstavuje spracúvanie tejto informácie zamestnávateľom na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na základe osobitného zákona. Ak je osobný údaj o odborovej príslušnosti zamestnanca spracúvaná zamestnávateľom na základe súhlasu zamestnanca, zamestnávateľ je povinný vždy brať ohľad na primeranosť spracúvaných osobných údajov vo vzťahu k účelu, ktorý spracúvaním chce dosiahnuť (teda prečo spracúva informáciu o odborovej príslušnosti zamestnanca).

Najčastejšou formou spracúvania osobného údaje odborovej príslušnosti (vrátane ďalších osobných údajov) predstavuje súhlas dotknutej osoby (zamestnanca) o

spracúvaní osobitnej kategórie osobného údaje odborovej príslušnosti, vyjadrený v prihláške do odborovej organizácie. Prihláška za člena odborovej organizácie spravidla obsahuje informácie o osobe zamestnanca v rozsahu mena a priezviska, adresy trvalého bydliska, názvu podniku (pracoviska), pracovného zaradenia, dátumu narodenia, telefónneho a emailového kontaktu či samotného podpisu zamestnanca. Zoznam osobných údajov musí zodpovedať účelu spracúvania, ktorým je členstvo v odborovej organizácii, vrátane výkonu práv a povinností, vplyvujúcich z tohto členstva. Súčasťou prihlášky musí byť aj vyhlásenie zamestnanca, že súhlasí so spracúvaním osobných údajov o svojej osobe a tým aj logicky s osobným údajom o odborovej príslušnosti. Súhlas so spracúvaním osobných údajov môže byť uvedený aj v samostatnej podobe ako príloha prihlášky za člena odborovej organizácie. Účelom spracúvania osobných údajov zamestnanca je teda v tomto prípade jeho členstvo v odborovej organizácii.

V prípade, že prihláška obsahuje aj všetky informácie, ktoré sú nevyhnutné k tomu, aby mohol byť súhlas zamestnanca považovaný za riadne udelený, je odovzdanie

(odoslanie) riadne vyplnenej prihlášky možné považovať za udelenie súhlasu zamestnanca na účel jeho evidencie ako člena odborovej organizácie. Nakladanie s týmto údajom musí preto plne rešpektovať a vychádzať zo Stanov odborovej organizácie alebo odborového zväzu, ktoré by mali vymedzovať spôsoby a situácie nakladania s takouto informáciou o zamestnancovi vo vzťahu k jeho členstvu.

Vypracoval: **JUDr. Marek ŠVEC, PhD.**
vedúci Úseku ekonomiky a kolektívneho
vyjednávania OZ KOVO, Bratislava

Okienko BOZP - Zlepšenie kultúry prevencie v oblasti BOZP na meniacom sa trhu práce

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR zorganizovalo v rámci podujatí slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie konferenciu na posilnenie povedomia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Uskutočnila sa v dňoch 24. a 25. októbra 2016 v Bratislave. Podpora a rozvoj dôstojnej práce je jednou z priorit

Konferenciu otvorili štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Branislav ONDRUŠ a Maria-Teresa MOITINHO z Európskej komisie. Pohľad slovenských sociálnych partnerov na kultúru prevencie prezentovali prezident Konfederácie odborových zväzov SR, Jozef KOLLÁR a Silvia SUROVÁ z Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR. O hlavných aktivitách Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci informovala jej riaditeľka Christa SEDLATSCHEK.

Účastníci sa zhodli, že základným predpokladom pre efektívne vykonávanie prevencie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zreteľom na existujúce i na nové riziká na trhu práce, je zodpovedajúce povedomie verejnosti, zamestnávateľov, vedúcich zamestnancov i zamestnancov o tejto oblasti. To sa dá dosiahnuť primeraným vzdelávaním o problematike bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na školách všetkých typov štandardným školským systémom, v podnikoch, krátkodobými kurzami i pri rekvalifikáciách. Základné návyky bezpečného správania sa majú vytvárať už u detí v predškolského veku. Účinným nástrojom na šírenie prevencie sú aj médiá a siete.

Kľúčovým faktorom na kreovanie a

uskutočňovanie kultúry prevencie je komunikácia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci medzi sociálnymi partnermi a najmä medzi zamestnávateľmi a zamestnancami vo vnútri podnikov.
Komunikácia v

podnikoch, v členských štátoch i na úrovni Európskej únie a podpora príslušných programov sú prostriedkami na prechod od len dodržiavania relevantných predpisov k dobrovoľnej a aktívnej participácii pri praktickom uplatňovaní kultúry prevencie v bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Tieto myšlienky identifikujú pohľady na budovanie kultúry prevencie v bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v kontexte vplyvu meniaceho sa trhu práce. Zazneli v 26 príspevkoch, v panelovej diskusii za účasti členov poradného výboru Európskej komisie BOZP v ktorom naše odbory zastupuje Peter RAMPÁŠEK, i v troch tematicky orientovaných workshopoch.

Konferenciu uzatvorili štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Branislav ONDRUŠ a Stefan OISSON z Európskej komisie. Zúčastnili sa na nej odborníci na danú problematiku z 29 štátov, predstavitelia Európskej komisie, zástupcovia členských štátov Európskej únie, Islandu, Srbska a USA.

Autor: Mgr. Peter RAMPÁŠEK OZ KOVO Bratislava

Z AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU

AUTOMOBILKE V TRNAVE PONÚKA POMOC ŠTÁT

Štát ponúkne automobilke PSA Groupe Slovakia v Trnave pomoc pri získavaní nových zamestnancov. Počas návštevy spoločnosti to povedal predseda Vlády SR, Robert FICO.

Nezamestnanosť v okolí Trnavy sa pohybuje pod štyrmi percentami a zamestnávateľi majú podľa neho problém so získaním kvalifikovanej pracovnej sily. Fico po rokovaní s generálnym riaditeľom Rémi GIRARDONOM povedal, že automobilka bude v určitom čase potrebovať približne 1 200 nových ľudí.

„Chceme ponúknuť spoločnosti PSA Groupe spoluprácu, ušitú na mieru. Je tu ponuka, v rámci ktorej sa dvesto ľudí bude školiť na prácu v automobilke a týchto dvesto ľudí by po určitú dobu podporoval priamo štát,“ povedal premiér. Minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján RICHTER spresnil, že pôjde o dvesto dlhodobo nezamestnaných, ktorí by počas troch mesiacov boli zamestnancami úradu práce. „Očakávame, že najmenej 180 z nich sa musí v automobilke uplatniť a získať pracovnú zmluvu,“ povedal minister práce.

Prácu v automobilke ponúknu ešte v priebehu novembra aj 15 000 nezamestnaným z iných regiónov Slovenska. Minister podotkol, že ak by sa napriek tomu nepodarilo nájsť potrebný počet pracovníkov, rezort povolí príchod ľudí z iných krajín. PSA Groupe momentálne zamestnáva v Trnave približne 250 cudzincov prevažne zo Srbska a Rumunska. Priemerná mzda kmeňových zamestnancov dosahuje okolo 1300 eur.

Trnavská automobilka potrebuje od začiatku budúceho roka ďalších 800 až 850 ľudí do pripravovanej štvrtej zmeny. Vedenie však ráta s tým, že bude potrebovať aj ďalších štyristo nových ľudí ako náhradu za tých, ktorí prejdú do nitrianskej automobilky Jaguar. Riaditeľ ľudských

zdrojov spoločnosti - Ľubomír KOLLÁR povedal, že momentálne je pripravených na prácu v štvrtej zmene asi 250 ľudí, z toho dvesto z vlastných zamestnancov. Nábeh štvrtej zmeny bude prebiehať od januára do marca budúceho roku, jej zavedenie súvisí s výrobou nového modelu Citroën C3 a ambíciou automobilky vyrábať ročne 360 tisíc a viac vozidiel. Štvrtá zmena bude pracovať len počas víkendov, jej zamestnanci si však môžu priliepiť aj

pracou cez týždeň.

Vlani výrobné pásy automobilky opustilo vyše 303 tisíc vozidiel, v tomto roku to má byť ešte viac. Objem výroby v roku 2018 má narásť až na 360 tisíc vozidiel. Automobilka v Trnave má momentálne okolo 3 500 zamestnancov, ich počet má po nábehu štvrtej, víkendovej zmeny, narásť na približne 4 200.

VOLKSWAGEN PREPUSTÍ 30 TISÍC ZAMESTNANCOV- NAJMÄ V NEMECKU

Dňa 18. novembra obletela svet správa, že známa nemecká automobilka Volkswagen plánuje zrušiť do roku 2025 až 30 tisíc pracovných miest, z toho väčšinu v Nemecku. Cieľom je zníženie nákladov a zvýšenie ziskovosti spoločnosti. Koncern tak reaguje na udalosti ostatného roku, kedy zápasi s dôsledkami rozsiahleho emisného škandálu. Ten ho doteraz stál miliardy dolárov, najmä v dôsledku pokút a kompenzácií v USA.

NA SLOVENSKU ZÁVOD RASTIE A PRIJÍMA ZAMESTNANCOV

Volkswagen Slovakia patrí medzi najlepšie a najvýznamnejšie závody koncernu Volkswagen. Prepúšťanie preto nie je v pláne: „Závod sa v posledných rokoch intenzívne rozširuje, buduje sa nová karosáreň a montážna hala pre Porsche a nové logistické centrum, ktoré budú uvedené do prevádzky na konci budúceho roka,“ prezradila hovorkyňa Volkswagen Slovakia, Lucia KOVAROVIČ MAKAYOVÁ a pokračovala: „V súvislosti s uvedenými investíciami sa bratislavský závod rozrastá aj po personálnej stránke. Naša spoločnosť aktuálne prijíma stovky nových zamestnancov na výrobné aj nevýrobné pozície, naprieč celou firmou. Rovnako zostávajú zachované aj súčasné pracovné miesta,“ dodáva MAKAYOVÁ s tým, že „zabezpečiť stabilné pracovné miesta je jedným z hlavných cieľov spoločnosti.“

CHCÚ ŠETRIŤ MILIARDY

Najnovší plán redukcie počtu pracovných pozícií spoločnosti VW by mal firme pomôcť ušetriť miliardy eur, ktoré chce využiť na riešenie emisného škandálu, podporu svojej hlavnej značky VW, na zvýšenie investícií do produkcie elektrických vozidiel a do digitálnych služieb.

Firma v súčasnosti zamestnáva po celom svete vyše 610.000 ľudí. Plánované prepúšťanie sa

najviac dotkne zamestnancov v nemeckých závodoch, kde VW chce prepustiť okolo 23 tisíc ľudí. Zvyšok príde o prácu v ďalších krajinách, v najväčšej miere v Severnej a Južnej Amerike. Zároveň ale v dôsledku presunu na nové technológie plánuje spoločnosť vytvoriť 9 tisíc nových miest.

Najväčšia nemecká automobilka sa dostala do problémov koncom minulého roka, keď americká Agentúra na ochranu životného prostredia (EPA) oznámila, že firma do vozidiel s naftovým motorom nainštalovala softvér, ktorý počas emisných testov dokáže maskovať skutočné hodnoty oxidov dusíka. Firma neskôr inštaláciu problematického softvéru priznala a dodala, že po svete jazdí okolo 11 miliónov áut s takto upraveným softvérom. TASR

ZLATO SA V DETVE ŤAŽÍŤ NEBUDE!

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici zamietol návrh cyperského investora na určenie dobývacieho priestoru na ťažbu zlata v lokalite Biely vrch pri Detve. Hlavným dôvodom zamietnutia ťažby sú nesúhlasné stanoviská mesta Detva a príľahlej obce Dúbravy. Podpoľanci si tak môžu vydýchnuť.

„Rozhodnutie Obvodného banského úradu je skvelou správou. Končí sa tak niekoľkoročná neistota obyvateľov Podpoľania. Investor sa síce proti tomuto rozhodnutiu ešte môže odvolať, avšak vzhľadom na záväzný názor súdu a nesúhlas mesta Detva a obce Dúbravy, je len ťažko predstaviteľné, že by Hlavný banský úrad odvolaniu vyhovel,“ hovorí advokátka Eva KOVÁČECHOVÁ z VIA IURIS, ktorá v kauze pomáha Občianskemu združeniu Podpoľanie nad zlato.

Zámer cyperskej spoločnosti Eastern Mediterranean Resources ťažiť zlato pri Detve existuje od roku 2011. Obvodný banský úrad v roku 2013 konanie o určení dobývacieho priestoru prerušil a dal investorovi trojročnú lehotu na doplnenie záväzných stanovísk mesta Detva a obce Dúbravy o ďalšiu dokumentáciu. Obyvatelia a zástupcovia podnikateľskej sféry z Podpoľania namietali neprimerane dlhú dobu, na ktorú bolo konanie prerušené. Súd rozhodol v ich prospech a nariadil Banskému úradu vo veci rozhodnúť. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici následne vydal k návrhu na určenie dobývacieho priestoru zamietavé stanovisko.

„Na jednej strane je to radosť, úľava a po-znanie, že spoločným úsilím sa dá dokázať aj taká zásadná vec, akou je zákaz používania kyanidového lúhovania v banskom priemysle. Na druhej strane je to však trpká skúsenosť, že ak si nedáme na naše domovy pozor, tak nás mnohí, z našich daní platení úradníci, bez zaváhania predajú,“ uvádza Roman PODHRADSKÝ z OZ Podpoľanie nad zlato.

Investor plánoval povrchovo ťažiť zlato na Bielom vrchu pri Detve a vyťaženu rudu spracovávať kontroverznou metódou kyanidového lúhovania, ktorá bola v tom čase vo viacerých európskych krajinách zakázaná. To vyvolalo nesúhlas okolitých samospráv a najmä masívny odpor zamestnancov firiem v priestoroch bývalých Podpoľanských strojární, ktorí sa obávali o stratu zamestnania, ako aj obyvateľov Podpoľania, ktorí sú mnohí združení v združení Podpoľanie nad zlato. Kyanid je vysoko toxická chemická látka a Európsky parlament vydal už v roku 2010 uznesenie o všeobecnej zákazke používania metódy kyanidového lúhovania pri ťažbe v cele Európskej únii. V roku 2014 poslanci NR SR navrhli a aj schválili novelu banského zákona, ktorá je platná a používanie tejto nebezpečnej metódy zakazuje úplne.

VARÍME RÝCHLO A CHUTNE

CUKINOVO-SLANINKOVÉ ŠPAGETY

Suroviny: 200 g cestovín - špagiet
2 ks cukiny
300 g slaniny- najlepšie anglickej
1 polievk. lyžica olivového oleja
soľ
1 strúčik cesnaku
150 ml pochúťkovej smotany kyslej
50 g parmezánu

sypeme parmezánom (cca 1/2 množstva). Ak chcete omáčku trochu tekutejšiu, stačí pridať zo pár lyžíc vody, v ktorej sa varili špagety.

4/ Hotovo! Pri servírovaní posypeme zvyšným parmezánom. Dobrú chuť :).

Postup prípravy:

1/ Nakrájame si anglickú slaninku na tenké pásky alebo kocky. Na olivovom oleji ju opražíme do zlatista, strúčik cesnaku nakrájame na tenké plátky a primiešame. Pridáme cukinu, ktorú sme nastrúhali na hrubo a pražíme cca 5 minút, kým sa nevyparí tekutina a cukina sa trochu speče. 2/ V mierne osolenej vode si uvaríme cestoviny podľa návodu. 3/ Cestoviny scedíme a pridáme do panvice k cuketovo-slaninovej zmesi. Prišiel čas na kyslú smotanu, ktorú premiešame s cestovinou a po-

Krížovky s úsmevom

Sedliak sa dozvedel, že je nevyliciteľne chorý a onedlho umrie. Tak vraví lekárovi: - Pán doktor, mám jedno želanie. Keď umriem, napíšte, že som umrel na aids. - Ale prosím vás a prečo?... Ved' vy máte predsa rakovinu... - No, viete, ja mám na to tri dôvody: Po prvé - takú chorobu u nás v dedine ešte nikto nemal!... Po druhé - ten, čo mi chodil za ženou, zomrie od strachu!... A po tretie... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)					kyprila pôdu pluhom	zemný olej	túz	4. časť tajničky	tetanus
					mužské meno				
					vihčime rosou				
					prínos (ekon.) skočí (hovor.)				
	EČV Trenčína	skratka štátu Rhode Island	obloky	Slov. liga v Amerike základná číslovka			tam presne		
odpad pri tavení rúd						značka sínusu ženské meno			
1. časť tajničky					EČV Detvy slovom, skratka			5. časť tajničky	stal sa lenivým, zlienivel
	citoslovce žmurknutia	hudobná lyrická skladba nepúšťajú							
túži po niečom				nekráčal žrebujem					
skratka minulého roka			hocikde, bárs kde dá ako dar						
3. časť tajničky					mužské meno bahniakovitý vták				
záhyb na látke					predpona proti semitský boh				
odbočuje (hovor.)						skr. ekvivalentu Adam (dom.)			
	EČV Svidníka	ubrala (zastar.) značka hliníka					zn. neónu skratka krvného faktora		
2. časť tajničky					šúchal, drhol				
Klementina (dom.)					citovosť ľútosti			!	Pomôcky: aport, nokturno, ajaja

VYHODNOTENIE SÚŤAŽNEJ ANKETY PRIORÍT

Milí čitatelia, prinášame vám vyhodnotenie súťažnej ankety Priorít, ktorá trvala od 1. októbra do 18. novembra tohto roku a formou sms správy, e-mailom či korešpondenčným lístkom sa do nej zapojilo rekordné množstvo našich čitateľov. Ďakujeme.

Výhercov troch atraktívnych cien, ktoré do súťaže venovalo OZ KOVO a troch „cien útechy“ – rodinných dáždnikov - ktorými súťaž podporil predseda Redakčnej rady Priorít a zároveň člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Pavel KÚŠ, vyžreboval práve on.

1. cenu – skvelý smartfón Samsung Galaxy S7 - získal p. J.DRAPPAN z Beše. Výkonný tablet Lenovo poputuje p.S.PAL-KOVIČOVI z Kopčian a externý disk 1TB Verbatim obdrží p. Z.ČUJKOVÁ z Turian. Srdečne blahoželáme.

A keďže srdce odborára je veľké, predseda Redakčnej rady vyžreboval aj ďalších troch dopisovateľov, ktorí dostanú „cenu útechy“ v podobe krásnych rodinných dáždnikov. Tie poputujú p. A. JANEČEKOVEJ z Brezna, p. R.JANZOVI z Brestovian a p. F.ZUBALÍNOVI z Gelnice. Aj týmto našim súťažiacim srdečne blahoželáme.

A vám, milí priatelia, ďakujeme za vašu priazeň a podporu a prajeme vám do ďalších dní všetko dobré. Vaša redakcia.

Zasmejme sa ...

Vzťah medzi mužom a ženou je psychologický. Jeden je psycho a druhý logický.

Policajt zastaví auto so zjavne podnapitým šoférom: „Pán vodič, vy ste pili za volantom?“ „Nie, ja som pil len v krčme!“

Rozprávajú sa dvaja kamaráti v krčme: „Vieš, že topánky sú zdraviu škodlivé? Vždy, keď sa ráno zobudím obutý, tak ma strašne bolí hlava...“

Banka je také miesto, kde platíš za to, že si chceš vybrať vlastné peniaze.

Vyčíta žena mužovi: „Zas si všetko prepil! Prečo si nedal peniaze radšej do banky?“ „Prosím Ťa, v banke mi ponúkajú len 3% a v krčme mi dali vodku, čo má 40%!“